

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

**Анотований
інформаційно-бібліографічний
показчик статей
з періодичних видань.
Будівництво. Метрологія.
Стандартизація. Сертифікація. Якість
Гідрологія та гідротехніка**

Національний університет «Чернігівська політехніка»

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

**Анотований
інформаційно-бібліографічний
показчик статей
з періодичних видань.
Будівництво.
Метрологія.
Стандартизація. Сертифікація.
Якість
Гідрологія та гідротехніка
(I квартал)**

Чернігів, 2020

УДК 016
А69

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Наукової бібліотеки Національного університету «Чернігівська політехніка»
Протокол № 02/20 від 25.02.2020 р.

Рецензент:

Мороз Н. В., Директор Наукової бібліотеки Національного університету «Чернігівська політехніка»

Анотований інформаційно-бібліографічний покажчик статей з періодичних видань. Будівництво. Метрологія. Стандартизація. Сертифікація. Якість. Гідрологія та гідротехніка (I квартал) / уклад. Т. А. Сіденко, О. О. Чечукова. – Чернігів : Наукова бібліотека Національного університету «Чернігівська політехніка», 2020. – 33 с.

Інформаційно-бібліографічний покажчик містить частково анотований огляд статей з періодичних видань, які бібліотека отримала за січень, лютий, березень 2020 року.

Добір матеріалу завершено 16.05.2020 р. Опис здійснено мовою оригіналу відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочені відповідно до ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила» и ГОСТ 7.11-2004 (ИСО 832:1994) «Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках».

Покажчик призначений для науковців, викладачів, студентів, а також усіх, хто цікавиться періодичною пресою.

Покажчик випускається електронному вигляді. З покажчиком можна ознайомитись в Електронному архіві IRChNUT Національного університету «Чернігівська політехніка» та на сайті бібліотеки.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
БУДІВНИЦТВО	
Промислове будівництво та інженерні споруди № 1.	5-8
МЕТРОЛОГІЯ	
Метрологія та прилади № 1.	8-13
Метрологія та прилади № 2.	13-19
Стандартизація. Сертифікація. Якість № 1.	20-23
Управління якістю № 1.	24-26
Управління якістю № 2.	26-28
Управління якістю № 3.	28-30
ГІДРОЛОГІЯ ТА ГІДРОТЕХНІКА	
Водопостачання та водовідведення № 1.	30-32
Водопостачання та водовідведення № 2.	32-33

ПЕРЕДМОВА

Періодичні видання відіграють значну роль у житті кожного науковця, студента, оскільки в них оперативно відображається найактуальніша інформація.

Залежно від тематики, періодичні видання розподіляються по відділах наукової бібліотеки. Інформація про надходження чергових номерів видань, а також про місцезнаходження друкованих примірників і електронних копій публікується на сайті «Відкритий реєстр періодики НБ ЧНТУ» (<http://rfid.stu.cn.ua/>).

Користувачі можуть отримати через службу Електронної доставки документів (ЕДД) електронною поштою статті з періодичних видань, які знаходяться у фондах бібліотеки.

Одержані з бібліотеки електронні копії періодичних видань дозволяється використовувати лише з науковою, навчальною або освітянською метою. Забороняється тиражувати одержані копії, відтворювати їх у будь-якій іншій формі, крім одноразового друкування електронного файлу, передавати іншим особам чи організаціям.

Замовник несе відповідальність за використання електронної копії відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права».

БУДІВНИЦТВО

Промислове будівництво та інженерні споруди : науково-виробничий журнал / Держ. кор-пор. Укрмонтажспецбуд”, ВАТ “УкрНДІпроектстальконструкція ім. В. М. Шимановського” ; голов. ред. В. П. Адріанов. – Київ : [б. в.], 2007. – Виходить щоквартально

Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1.

Шимановський, О. В. Спеціальне обстеження аварійного паркового пішохідного моста через р. Дніпро на Труханів острів у м. Києві / О. В. Шимановський, В. В. Шалінський // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 2-8.

Розташований навпроти центральної частини м. Києва на головному річищі р. Дніпро зелений і мальовничий Труханів острів із його шизолотаво-піщаними пляжами, водними станціями, спортивними спорудами, ресторанами й будинками відпочинку був, є і безсумнівно завжди буде улюбленим місцем відпочинку киян.

Проте до середини 50-х років минулого століття переправитись на нього можна було лише за допомогою плавзасобів, що викликало великі труднощі в організації перевезень безлічі відпочиваючих на Труханів острів. Тому було прийнято рішення про його безпосереднє сполучення з правобережною частиною м. Києва шляхом побудови пішохідного моста. Проект моста розроблено Проектною конторою «Проектсталь-конструкція» (нині ТОВ «Укрінсталькон імені В.М. Шимановського»). Під час проектування розглядалися декілька варіантів мостового переходу з урахуванням різноманітних конструктивних і експлуатаційних умов, а також вимог матеріалоемності, економічності та архітектурної виразності. У кінцевому підсумку з усіх напрацьованих варіантів перевага була віддана великопрогоновій висячій прогоновій будові з двома спареними пілонами, несними елементами зі сталевих закритих канатів і зварною балкою жорсткості. Однак через відсутність на той час сталевих закритих канатів великих діаметрів були застосовані ланцюги зі сталевих листів. Причини та наслідки цієї події розкрито у статті.

Шимановський, О. В. Розроблення протиаварійних заходів для паркового пішохідного моста через р. Дніпро на Труханів острові у м. Києві / О. В. Шимановський, В. В. Шалінський // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 9-11.

Як відомо, другого серпня 2019 року на Парковому мосту сталася непередбачувана подія - внаслідок руйнування металоконструкцій кріплення балок протиаваги біля опори № 3 у напрямку лівого берега відбулося відвалення частини монолітного бетону баласту та залізобетонних блоків протиаваги загальним об'ємом близько 40 м³. Враховуючи той факт, що залізобетонні протиаваги гасять від'ємні реакції на кінцях висячої прогонової будови, така подія поставила під загрозу безпеку експлуатації моста в цілому. Причини та наслідки цієї події детально висвітлені авторами у попередній статті цього ж номера журналу.

Білик, А. С. Інструменти інанлізу вартості життєвого циклу при відновленні будівель після пожежі на прикладі будинку спілок у м. Києві / А. С. Білик, А. В. Шупик, А. А. Худайберенов // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 12-22.

Стаття присвячена відновленню будівель після пожежі. Наведено інструменти вибору раціональних рішень на основі аналізу ризиків і переваг; вартості життєвого циклу та потенціалу глобального потепління і приєднаної енергії. Показано застосування інструментів на прикладі відновлення після пожежі Будинку спілок на майдані Незалежності у Києві.

Абрашкевич, Ю. Д. Теплові процеси при різанні абразивними армованими кругами / Ю. Д. Абрашкевич, Г. М. Мачишин, О. А. Марченко // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 22-28.

У статті наведено результати аналітичних і експериментальних досліджень з визначення температури при різанні абразивними армованими кругами. Встановлено вплив теплових процесів на конструкцію круга, режимні та експлуатаційні параметри при виконанні відрізних операцій.

Радиш, Ю. В. Актуальні питання з калібрування засобів вимірювання техніки, що експлуатуються / Ю. В. Радиш,

С. К. Ярмолка // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 28-31.

Проведення перевірки та калібрування засобів вимірювальної техніки вимірювальними лабораторіями, які працюють на об'єктах будівництва, головним чином у сфері законодавчо врегульованої метрології, є досить витратним. Особливо це відчувається у період зниження темпів будівництва, а відтак – зменшення обсягів робіт із вимірювання, і як наслідок підвищення вартості послуг лабораторії. Разом із тим конкурентоспроможність лабораторії безпосередньо залежить від вартості її послуг. Зрозуміло, вибір обмежений: або піти з ринку, або зменшити витрати, у тому числі на перевірку та калібрування вимірювальної техніки. Непоодинокі випадки, коли лабораторія, маючи у своєму розпорядженні декілька одиниць ідентичних засобів, здійснює повірочно-калібрувальні процедури для однієї одиниці та нехтує достовірністю результатів для інших. Є інший шлях: оптимізувати періоди між здійсненням таких процедур у межах чинного законодавства з урахуванням усталеної практики здійснення перевірок контролюючими органами.

Гезенцев, Е. И. Занольная антикоррозионная защита металлических и железобетонных конструкций / Е. И. Гезенцев // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 31-33.

Коррозионное разрушение конструкций наносит огромный ущерб предприятиям, а иногда приводят к катастрофическим последствиям.

Для снижения коррозионных потерь на объектах «Метинвеста» в основном нашли применение системы защитных лакокрасочных покрытий.

Ніконець, І. І. Методи дослідження процесів гідратації цементів / І. І. Ніконець, І. М. Мартинюк, Є. М. Шматов, О. М. Стаднійчук // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 33-36.

Про методи дослідження процесів гідратації цементів. Для дослідження фазового складу, структури цементного каменю, а також змін під дією часу використовують: фізико-механічні випробування; хімічний, термічний, петрографічний, рентгенографічний, рентгеноспектральний, мікрозондовий аналізи; методи інфрачервоної спектроскопії, електронної мікроскопії, ядерного магнітного резонансу, радіоактивних ізотопів.

Суббота, І. С. Вплив вологості прес-порошків з полімінеральної глинистої сировини на морозостійкість облицювальної кераміки / І. С. Суббота, Л. М. Спасьонова, Т. І. Булка, І. М. Яйченя // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 36-39.

Руднева, І. М. Сравнительный анализ частных коэффициентов надежности и учета фактора времени, представленных в ДБН и Еврокод, при проектировании конструкций / І. М. Руднева // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 39-45.

В статье рассматриваются частные коэффициенты надежности и учет фактора времени, представленные в Еврокодах и ДБН, а также приводятся результаты их сравнительного анализа. Полученные данные рекомендуется использовать при проектировании конструкций зданий и сооружений.

Моради Пур Омид Классификация современных гражданских зданий с применением энергосберегающих технологий / Моради Пур Омид // Промислове будівництво та інженерні споруди. – 2020. – № 1. – С. 46-50

МЕТРОЛОГІЯ

Метрологія та прилади : науково-виробничий журнал / ВКФ "Фавор". – Харків, 2006. – Виходить щоквартально.

Метрологія та прилади. – 2020. – № 1.

Попруга, Ю. М. Департамент технічного регулювання та метрології Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: Підсумки метрологічної діяльності за 2019 рік / Ю. М. Попруга // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 3-6.

Потоцький, І. О. Віднесення засобів вимірювальної техніки до законодавчо регульованих та державне регулювання, яке до них застосовується, відповідно до Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» / І. О. Потоцький,

Л. Ю. Несвідоміна, І. М. Бистра, Н. В. Мілковська, В. В. Шведова // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 6-15.

Зважаючи на велику кількість запитань, що надходять від метрологічних служб підприємств та організацій, розглянуто питання щодо віднесення засобів вимірювальної техніки (ЗВТ) до законодавчо регульованих ЗВТ, державне регулювання, яке до них застосовується з метою забезпечення єдності вимірювань та метрологічної простежуваності, відповідно до Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», а також вимоги, що стосуються проведення оцінки відповідності, повірки та калібрування цих ЗВТ.

Ащеулов, А. А. Вихретоковий експрес-метод определения параметров термoeлектрических материалов / А. А. Ащеулов, Д. А. Лавренюк, И. С. Романюк // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 15-20.

Метод заснований на можливості визначення теплових втрат електричної потужності під час протікання вихрових струмів Фуко в об'ємі термоелектричного зразка, який розміщений в полі дії феритового сердечника котушки індуктивності, через яку, послідовно в часі, протікають симетричний і асиметричний за характерами струми.

Адамов, Ю. І. Визначення недоліків у методиці застосування щупів та вдосконалення парашутно-реактивної системи / Ю. І. Адамов // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 21-26.

Розглянуто питання вдосконалення парашутно-реактивної системи із застосуванням сучасних радіовисотомірів з метою підвищення відсотка м'яких приземлень та забезпечення можливості коригування положення об'єкта десантування у горизонтальній площині залежно від значення кута нахилу поверхні пересіченої місцевості в розрахунковій точці приземлення.

Грудзинський, С. О. Формувач імпульсів для повірки (калібрування) цифрових електронних секундомірів-таймерів / С. О. Грудзинський, В. М. Одноралов // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 27-30.

Розроблено та досліджено новий удосконалений пристрій для калібрування цифрових електронних секундомірів – таймерів методом вимірювання фактичного значення частоти кварцового резонатора. Новий пристрій забезпечує калібрування різних типів

секундомірів незалежно від частотного спектра генерованих імпульсів. Цей пристрій дозволяє суттєво скоротити час на проведення калібруванн

Стенцель, Й. І. Математичні моделі консервативних об'єктів контролю / Й. І. Стенцель, К. А. Літвінов // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 31-36.

Дослідженнями встановлено, що багатопараметричні технологічні об'єкти контролю, які мають клапанну обв'язку як на вхідних, так і вихідних матеріальних, теплових чи енергетичних потоках, можуть створювати динамічні системи консервативного типу. Оскільки технологічні параметри підлягають автоматичному контролю, то їх вихідні значення, за якими оцінюються якість продукції та продуктивність технологічного процесу, змінюються з відповідною частотою та амплітудою. У роботі наведено математичні та фізичні моделі консервативної системи контролю, отримані на основі теорії реологічних перетворень, а також результати їх досліджень. Показано, що коливально-імпульсні тренди вимірювальних параметрів є сукупністю кутових частот частинних об'єктів, сума яких створює коливально-імпульсну форму сигналів вимірювальних параметрів.

Назаренко, Л. А. Нові метрики колірнього передавання / Л. А. Назаренко, О. М. Діденко, Д. О. Усіченко // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 37-44.

Розвиток світлотехнічної індустрії дає нам можливість сприймати один і той же предмет по-різному (колір, насиченість). Наявні методи для описування кольору, засновані на колірному узгодженні, а не на колірному зоровому сприйнятті й індекс передавання кольору не дає можливості розрізняти відмінності в тонах. Такі недоліки й сприяли появі нових, розширених методик, які розглянуто в статті

Хорло, Н. Ф. Применение национальных секторов в процедуре сертификации персонала по неразрушающему контролю / Н. Ф. Хорло // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 45-53.

Виконано всебічний аналіз поняття «сектор», як одного з основних компонент сфери сертифікації фахівця з неруйнівного контролю (НК), відповідно до вимог міжнародного стандарту EN ISO 9712. Розглянуто особливості та відмінності переліків секторів, регламентованих нормативними документами, що встановлюють вимоги до сертифікації

персоналу з НК у добровільній (ДСТУ EN ISO 9712) і законодавчо регульованій (НПАОП 0.00-1.63-13) сферах України. Розглянуто особливості галузей акредитації органів зі сертифікації персоналу (ОСП) у сфері неруйнівного контролю України і деяких країн Європейського Союзу. Виконано аналіз секторів, за якими здійснюють сертифікацію персоналу з неруйнівного контролю органи зі сертифікації персоналу, акредитовані в Національному агентстві України з акредитації (НААУ) і національних органах Великобританії, Німеччини, країн Північної Європи з акредитації відповідно до вимог міжнародного стандарту EN ISO/ IEC 17024. Проаналізовано відмінності в секторах продукції та виробничих секторах, регламентованих стандартом EN ISO 9712 і встановлених галузями акредитації ОСП у сфері неруйнівного контролю України і окремих Європейських країн. Викладено основні принципи, відповідно до яких повинен створюватися додатковий (національний) сектор. На прикладі аналізу відмінностей виробничих секторів «виробництво» і «контроль перед та в процесі експлуатації, включаючи виробництво» згідно з EN ISO 9712, розглянуто різні аспекти проведення неруйнівного контролю, що впливають на критерії формування додаткових (національних) виробничих секторів. Розглянуто можливість і доцільність уведення національних секторів у процедури сертифікації органів зі сертифікації персоналу з неруйнівного контролю, що діють в Україні.

Ковальчук, В. В. Метрологія реальних нанокластерів: структура та оптичні характеристики / В. В. Ковальчук, М. В. Сморг // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 54-58.

У цій роботі детально обговорено електронну структуру та оптичні характеристики нанокластерів кремнію. Одним із головних висновків є те, що порівняння між теоретичними розрахунками та експериментальними результатами є правильними. Показано можливість різних радіаційних каналів для рекомбінації в пористому кремнію. Наразі проаналізовано випадок сильнішої непорядкованості, як отриманої в аморфному кремнію (a-Si). Це викликає надзвичайно цікаві проблеми, пов'язані з обмеженоіндуктивним синім зсувом енергетичного проміжку: (а) чи існує він у нанокластерах a-Si і чи він порівнянний з тим, що отримується для c-Si; (b) якими є властивості непорядкованоіндуктованих локалізованих станів за такого підходу. Часто вважали, що ефекти квантових обмежень в наноструктурах a-Si невеликі через коротку когерентну довжину вільних носіїв у цих матеріалах. Ми побачимо, що це не так. Обчислено електронну структуру сферичних кластерів a-Si та a-Si:

Н за допомогою моделі параметризованої щільності функціональної теорії (PDFT) [1]. Початкова структура для нанокластерів a-Si або a-Si: Н отримується шляхом вибору атомів, що належать до відповідного одиничного осередка атомів. Завдяки новим граничним умовам структура вже не перебуває у рівновазі, у такий спосіб послаблено атомні положення, використовуючи потенціал Кітінга.

Глебов, А. Б. Особенности функционирования национальной метрологической системы в сфере здравоохранения / А. Б. Глебов, И. В. Чижик, Н. М. Пархоменко, О. В. Деньгуб // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 59-65.

Розглянуто законодавчі вимоги до метрологічного забезпечення у сфері охорони здоров'я, питання забезпечення метрологічної простежуваності й ієрархічна схема калібрувань та вимірювань у лабораторній медицині згідно з рекомендаціями JCTLM та їх адаптація на національному рівні. Відображено особливості здійснення метрологічного контролю засобів вимірювальної техніки медичного призначення, в тому числі за проведення їх оцінки відповідності вимогам технічних регламентів. Розглянуто поточний стан справ у питанні підтвердження технічної компетентності медичних лабораторій, включаючи необхідність їх участі в програмах перевірки кваліфікації за допомогою міжлабораторних порівнянь, під час переходу від їх атестації до акредитації. Проведено аналіз використовуваних методів і засобів калібрування і референтних вимірювань, що пропонуються JCTLM й іншими провідними в сфері лабораторної медицини організаціями. Подано інформацію стосовно робіт з метрологічного забезпечення засобів вимірювальної техніки медичного призначення, що проводяться ДП «Укрметрестандарт». Обґрунтовано необхідність удосконалення правової, нормативної та методичної баз метрологічної системи в сфері охорони здоров'я. В результаті виконаної роботи автори вважають, що: - законодавча база метрологічного забезпечення у сфері охорони здоров'я не досконала і потребує доопрацювання профільними центральними органами виконавчої влади з метою побудови технічно обґрунтованої організаційної та нормативної основ метрологічного забезпечення в цій сфері; - перевірка кваліфікації за допомогою міжлабораторних звірень у сфері лабораторної медицини є ефективним інструментом підтвердження технічної компетентності лабораторії. Участь лабораторії в програмах перевірки кваліфікації має здійснюватися на регулярній основі. Провайдери перевірки кваліфікації повинні приділяти

особливу увагу способу визначення опорних значень показників у зразках для перевірки кваліфікації, використовуючи при цьому переважно метрологічно обґрунтовані процедури, засновані на застосуванні еталонів, сертифікованих стандартних зразків та/або референтних методик вимірювань; - керівникам медичних лабораторій потрібно уважно ставитися до вибору постачальників метрологічних послуг, урахування вимоги законів і нормативно-правових актів у сфері метрології.

Бойко, В. М. Актуальні питання удосконалення організаційної основи системи метрологічного контролю та управління еталонними сигналами часу та частоти, що використовуються у Збройних Силах України / В. М. Бойко // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 66-70.

На основі аналізу державних нормативно-правових документів, включаючи нормативні документи у сфері частотно-часового забезпечення Збройних Сил України, визначено сучасний стан організаційної основи системи метрологічного забезпечення контролю і управління еталонними сигналами часу і частоти, що використовуються у Збройних Силах України. Систематизовано основні завдання, що покладаються на метрологічні служби Міністерства оборони і Збройних Сил України у сфері частотно-часового забезпечення озброєння і військової (спеціальної) техніки. Розроблено пропозиції щодо удосконалення організаційної основи системи метрологічного контролю й управління еталонними сигналами, які спрямовані на реалізацію повноти використання сигналів, забезпечення єдності й точності контролю сигналів, оперативності контролю та управління сигналами, включаючи сигнали глобальних супутникових навігаційних систем.

Микийчук, М. М. VI Всеукраїнська науково-технічна конференція молодих вчених у царині метрології «Technical using of Measurement-2020» / М. М. Микийчук, Б. І. Стадник, Н. Є. Гоц // Метрологія та прилади. – 2020. – № 1. – С. 71-61.

Метрологія та прилади. – 2020. – № 2.

Рожнов, М. С. Державний первинний еталон одиниць об'єму та об'ємної витрати газів у діапазоні тиску від 1МПа до 5 МПа (PVTt-15) / М. С. Рожнов, Ю. В. Кузьменко, Д. М. Мельник,

О. С. Левбарг, А. М. Рак, В. І. Пашун, Л. М. Погрібна // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 3-12.

Сіренко, М. М. Автоматизована установка для намагнічування / М. М. Сіренко, Б. М. Горкунов, С. Г. Львов, В. В. Лисенко // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С.13-21.

Статтю присвячено актуальній темі розроблення автоматизованої установки з оптимальними енергетичними-габаритними параметрами для якісного намагнічування магнітів електромагнітних приводів зі збереженням цілісності їх обмоток.

Розроблено методику розрахунку амплітуди і тривалості імпульсу намагнічування. Визначено час наростання його переднього фронту, який задовольняє умовам повного промагнічування магнітопроводу привода та збереження при цьому цілісності його обмотки збудження.

Для формування імпульсу із заданими параметрами запропоновано електронний пристрій на основі зворотного зв'язку між обмоткою привода й імпульсним джерелом струму обмотки індуктора.

Запропоновано методику синтезу магнітної системи індуктора за критеріями: досягнення заданої напруженості магнітного поля в робочому об'ємі індуктора; мінімальні габарити джерела живлення і його споживана енергія за намагнічування. Її результатом є отримання профілю перерізу каркаса індуктора з конкретними розмірами і числом витків обмотки.

На основі комплексу отриманих результатів у роботі розроблено схему автоматизованої установки і запропоновано компоновку пульту управління і контролю необхідними пристроями та елементами.

Орнатський, Д. П. Вимірювальна система для неруйнівного контролю металевих прутків / Д. П. Орнатський, О. О. Кривокульська, О. О. Бурбела, О. Д. Близнюк // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 22-24.

Контроль параметрів металевих виробів методом вихрового струму неруйнівного керування законною електромагнітною індукцією набув сьогодні широкого поширення завдяки високій чутливості, широкому діапазону частот, здатності керувати механічними властивостями, однорідність матеріалу, як магнітна, так і немагнітна, контрольна і т.д.

Костик, І. В. Дослідження додаткових складових невизначеності результату вимірювання витрати нестационарного потоку / І. В. Костик, Ф. Д. Матіко, В. І. Роман // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 25-33.

Досліджено додаткові складові невизначеності результату вимірювання витрати нестационарного потоку за допомогою витратоміра змінного перепаду тиску. Зокрема детально розглянуто методику оцінювання додаткової складової невизначеності, яка зумовлена нелінійністю залежності витрати середовища від перепаду тиску на звужувальному пристрої, а також додаткової складової, яка пов'язана з відсутністю інерційного члена у підкореновому виразі квазістационарного рівняння витрати. На прикладі чотирьох сигналів перепаду тиску, які відтворюють пульсуючий та нестационарний режими протікання середовища, виконано оцінювання названих складових невизначеності. Розглянуто можливість визначення поправкового коефіцієнта на основі додаткової невизначеності та коректування вимірюваного значення витрати за допомогою введення у рівняння витрати поправкового коефіцієнта. Однак такий спосіб авторами пропонується застосовувати тільки у випадку, коли виявити джерела формування нестационарності потоку та усунути їх вплив на потік неможливо.

Ігнаткін, В. У. Розрахунок і оцінка невизначеності викидів забруднювальних речовин у навколишнє середовище / В. У. Ігнаткін, Ю. Л. Забулонов, Ю. М. Туз, О. В. Фаррахов // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 34-39.

Наведено основні джерела невизначеності розрахунку викидів забруднювальних речовин в атмосферу. Для якісного аналізу факторів невизначеності використано причинно-наслідкову діаграму Ісікави. Розглянуто особливості різних методик розрахунку викидів та оцінені значення сумарної невизначеності результатів обчислень й її основних складових.

Дзябенко, О. М. Метрологічна діяльність на підприємстві / О. М. Дзябенко // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 40-43.

У процесі організації метрологічної діяльності на підприємстві виникає питання: необхідність обов'язкової повірки (метрологічного підтвердження) засобів вимірювальної техніки, які не застосовуються у сфері законодавчо регульованій метрології. У міжнародних стандартах «Системи управління якістю» (ISO 9001,

EN 9100, AQAP-2110) для забезпечення виконання вимог розділу 7.1.5 «Ресурси для моніторингу та вимірювання» встановлюється вимога, що все вимірювальне обладнання, як частина системи управління вимірюванням, повинна мати метрологічне підтвердження відповідно до вимог ISO 10012. Метрологічне підтвердження передбачає калібрування Фахівці лабораторії, які проводять метрологічне підтвердження вимірювального обладнання, встановлюють співвідношення між значеннями величин, що забезпечують еталони, і результатами вимірювань цих величин з використанням вимірювальних приладів (проводять калібрування), на підставі цього співвідношення встановлюють відповідність / невідповідність певного вимірювального обладнання встановленим вимогам (проводять верифікацію) і оформлюють відповідний підтверджувальний документ. Порівнюючи поняття «метрологічне підтвердження» та «перевірка засобів вимірювальної техніки», можна зробити висновок, що метрологічне підтвердження (калібрування та верифікація) вимірювального обладнання – це по суті не що інше, як перевірка засобів вимірювальної техніки. Метрологічна діяльність із забезпечення єдності вимірювань на підприємствах повинна відповідати вимогам та метрологічного підтвердження придатності вимірювального обладнання, яке використовують для підтримання. Дотримання вимог, викладених у цьому стандарті, дає можливість забезпечення відповідності вимогам до вимірювань і керування процесами вимірювань, встановленими міжнародними стандартами «Системи менеджменту якість».

Середюк, О. Є. Дослідження впливу температурного фактору за експрес-контролю теплоти згорання природного газу / О. Є. Середюк, Н. М. Малісевич // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 44-50.

Досліджено вплив якісного і кількісного складу газових середовищ на температуру полум'я спалюваного газу за різних значень витрати газу і зміни умов його згорання. Розглянуто функціональну схему розробленого лабораторного стенда, який забезпечує дослідження впливу калорійності газу на температуру його згорання. Здійснено комп'ютерне моделювання й отримано апроксимаційні рівняння зміни температури полум'я від умов згорання. Обґрунтовано можливість реалізації пристрою експрес-контролю теплоти згорання природного газу шляхом вимірювання температури полум'я згорання досліджуваних газів.

Олейник, О. Ю. Компьютерная модель динамики гетерогенной среды жидкость-твердое тело в технологическом аппарате с барботажем / О. Ю. Олейник, Ю. К. Тараненко // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 51-56.

Статья посвящена разработке компьютерной модели динамики гетерогенной среды жидкость-твердое тело в технологическом аппарате с барботажем. В гетерогенной среде барботажного аппарата известные методы контроля среды являются труднореализуемыми и практически непригодны для контроля в потоке среды, поэтому необходимы новые подходы к реализации программно-аппаратного комплекса информационных систем. Существующие математические не учитывают изменения концентрации жидкости вследствие образования суспензий твердых включений при барботаже жидкости дымовыми газами и динамики поведения газовых пузырьков в вибрационном поле аппарата. Вибрационные средства измерений могли бы решить поставленную задачу путем учёта изменений плотности и вязкости составляющих среды. В основе разработанной математической модели гетерогенной среды жидкость-твердое тело, обеспечивающей достоверность информации в информационных системах, – модель вибросредоточного метода контроля концентрации твёрдой фракции суспензий, основанная на использовании особенностей поведения твердой фазы суспензии в вибрационном поле. На основании уравнения движения частицы в вибрационном поле для случая сферической формы частицы, которая находится в свободных условиях при ламинарном режиме движения, с учетом зависимости плотности суспензии от плотности твердой фазы и жидкости, вязкости суспензии от вязкости жидкости и плотности твёрдой фазы, получено новое дифференциальное уравнение. Полученное уравнение динамики гетерогенной среды жидкость-твердое тело в технологическом аппарате с барботажем решено программно в среде Python, с использованием библиотеки `sympy`, с применением комплексного сопряжения и упрощения. Получены соотношения для контроля концентрации суспензии, образуемой в технологическом аппарате после барботирования дымовых газов через слой жидкости. Приведенные результаты программной реализации модели подтверждают, что с увеличением частоты вибрационного поля уменьшается относительная амплитуда твердой фазы, а, следовательно, и её эффективная масса, участвующая в колебаниях среды.

Кальна, О. А. Фемтосекундна оптична томографія / О. А. Кальна, Ю. С. Курський // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 57-60.

Статтю присвячено розвитку технологій оптичної томографії медичного призначення. Розглянуто фізичні принципи, завдання та граничні можливості оптичних систем томографії. Наведено напрямки та шляхи розвитку оптичної томографії. Запропоновано використання фемтосекундних лазерів, що працюють у режимі «оптичної гребінки» як джерела випромінювання в ситсемах оптичної томографії. Проаналізовано переваги використання цих джерел та виконано розрахунки роздільної здатності фемтосекундних оптичних томографів.

Калинюк, М. М. Розроблення методик визначення вмісту домішок кисню, азоту, водню в алюмінідах титану / М. М. Калинюк, Я. П. Грицьків, Л. М. Капітанчук // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 61-67.

Інтерметаліди титану (TiAl та Ti₃Al) і сплави на їхніх основах застосовують в авіа- та космічній техніці й автомобілебудуванні. Фізико-механічні властивості цих сплавів кращі, ніж у класичних Ti чи Ni- сплавах, які використовують у літаках та ракетах. Сплави на основі TiAl чи Ti₃Al виробляють – дугового, індукційно – гарнісажного, магнітокерowanego електрошлакового плавлення, електрошлакового плавлення в інертній атмосфері під «активним» флюсом з металевим кальцієм; індукційного плавлення в багатосекційному кристалізаторі та холодному тиглі, аргоно – дугового плавлення з невитратним вольфрамовим електродом у мідному водоохолоджуваному тиглі; електронно – променевого плавлення з проміжною ємністю. Для з'єднання деталей, виготовлених із цих сплавів, використовують зварювання тиском, контактне, електронно– променеве та дифузійне зварювання. Сплави на основі алюмінідів титану мають суттєві вади: високу крихкість, низькі пластичність, в'язкість й опір термоудару. Автори багатьох робіт пояснюють ці характеристики структурними особливостями алюмінідів титану та сплавів на їхніх основах, але не розглядають можливості впливу домішок кисню, азоту, водню. У літературі немає жодної інформації стосовно методів визначення вмісту газових домішок (O, N, H) в алюмінідах титану та сплавах на їхніх основах. Нами розроблено методики визначення вмісту кисню, азоту, водню в алюмінідах титану для аналізаторів TC436, RO316, TN114, RH402. У

статті наведено параметри цих методик (температури нагрівання графітових тиглів, час, маси аналітичних зразків та інш.).

Никитюк, О. А. Визначення та аналізування головних вимог до компетентності лабораторій / О. А. Никитюк, В. М. Новіков // Метрологія та прилади. – 2020. – № 2. – С. 68-71.

Робота присвячена вивченню актуального питання технічного регулювання та метрології – визначенню критеріїв компетентності лабораторій. Результати всесвітньої роботи з акредитації мають суб'єктивний характер і тому потребують постійного вдосконалення методів оцінки, що використовуються для визначення відповідності лабораторій стандартним вимогам до компетенції. Проведено аналіз основних елементів системи управління, які відповідно до принципу Паретто, головним чином формують компетенцію лабораторій з її акредитації у національному органі. Вперше автори за участю усіх зацікавлених сторін проаналізували та визначили основні вимоги до компетенції лабораторій у широкому діапазоні вимог ДСТУ ISO / IEC 17025: 2017. Також вперше для аналізу критеріїв компетентності лабораторій була застосована технологія експертної оцінки. Детально аналізуються рекомендації міжнародних організацій ILAC, EA та EUROLAB щодо критеріїв компетентності лабораторій. Особлива увага приділяється запровадженню конкретних вимог до компетентності персоналу та критеріїв акредитації, які так чи інакше пов'язані з компетентністю працівників лабораторії. Експериментально встановлено (методом експертної оцінки), що такі елементи системи управління, як управління ризиками, управління персоналом, внутрішній аудит, внутрішньолабораторний контроль та міжлабораторні порівняння, сьогодні вважаються найважливішими для підтвердження компетентності лабораторії.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ. СЕРТИФІКАЦІЯ. ЯКІСТЬ

Стандартизація. Сертифікація. Якість : наук.техн. журн. / Укр. наук.-дослід. і навч. центр проблем стандартизації, сертифікації та якості. – Харків: [б. в.], 1998. – Виходить раз на два місяці.

Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1.

Беззубець, Т. Я. Стандартизація термінології у сфері страхового фонду документації / Т. Я. Беззубець, О. М. Болбас, Н. С. Стогній // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 4-10.

У статті досліджено питання щодо неоднозначного розуміння і тлумачення термінів та визначених ними понять, які використовують у сфері страхового фонду документації, та підходи щодо приведення термінології цієї сфери у відповідність до сучасних засад термінотворення.

Шевченко, І. І. Дослідження міжнародних стандартів для адаптації нормативної бази державної системи страхового фонду документації до вимог європейської системи технічного регулювання / І. І. Шевченко, І. А. Шевченко // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 10-17.

У статті визначено рівень гармонізації національних стандартів з міжнародними та європейськими. Надано результати досліджень міжнародних стандартів для адаптації нормативної бази державної системи страхового фонду документації до вимог європейської системи технічного регулювання.

Григор'єва, Л. І. Доповнення екологічних критеріїв якості зрошувальної води нормативами вмісту радіоактивних речей / Л. І. Григор'єва, А. О. Алексєєва // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 18-24.

У статті досліджено проблеми стандартизації екологічних показників оцінювання якості зрошувальної води за вмістом радіоактивних речовин. Подано результати досліджень з визначення нормативних величин вмісту у зрошувальній воді ряду радіонуклідів, які потрапляють у навколишнє середовище з викидами і скидами АЕС: ^{134}Cs , ^{137}Cs , ^{89}Sr , ^{90}Sr , ^{106}Ru , ^{54}Mn , ^{58}Co , ^{90}mAg , ^{65}Zn . Дослідження ґрунтувалися на проведеному

експерименті за природних умов і дали змогу визначити нормативні величини для двох найпоширеніших способів зрошення: дощування, краплинне зрошення.

Плескач, В. М. Науково-технічна термінологія у галузі композиційних матеріалів / В. М. Плескач // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 25-30.

У галузі композиційних матеріалів недостатньо уваги приділяють стандартній термінології. Аналізування термінів у науковій літературі, пов'язаній з композиційними матеріалами, засвідчує, що автори часто використовують їх довільно. У статті запропоновано уточнення щодо застосування деяких термінів. Висловлено думку про необхідність створення нових та вдосконалення чинних термінологічних стандартів галузі.

Черевашко, Д. І. Аналізування стандартних показників і розроблення бальної та рейтингової оцінки якості пива / Д. І. Черевашко, Л. І. Корець, В. Ю. Сухенко // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 30–37.

Пиво - складна система, у якій екстрактивні речовини містяться в колоїдних розчинах. Якість пива залежить від хімічного складу та його фізико-хімічних характеристик. Колоїдна система пива перебуває в рівновазі. Однак ця рівновага нестійка і легко порушується. У разі старіння колоїдів, денатурації білків та під час створення адсорбційних з'єднань колоїдна рівновага змішується. Колоїдні з'єднання збільшуються, при цьому утворюється опалесценція, а потім помутніння й осад. Рівновага порушується також за високої температури та окислення. При цьому змінюється смак і піностійкість пива.

Для підвищення якості пива мають значення багато технологічних чинників, санітарно-гігієнічні умови, також це стосується вибору сировини (ячмінь, хміль), затирання, бродіння і доброджування, фільтрування та розливання пива.

Завдяки приємному смаку, дії тонізувального спрагтовомувального напою пиво користується великим попитом у населення. Будучи слабоалкогольним напоєм, пиво в багатьох країнах є суперником міцних алкогольних виробів.

У цій статті досліджено питання якості виробництва пива в Україні. Зосереджено увагу на проблемі виробництва неякісного продукту як з точки зору недобросовісного підходу виробників, так і

помилку у технології виробництва, запропоновано бальну оцінку якості пива, а також подано основні параметри якості пива.

Adamchuk, L. O. Quality and safety indicators of Ukrainian honey = Якісні та безпечні показники українського меду / L. O. Adamchuk, V. Уи. Suchenko, С. М. Pshinko // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 38-44.

Метою дослідження було визначення вмісту біологічно активних сполук та ступеня радіоактивного забруднення в меді різного походження. Встановлено невідповідність вимогам чотирьох досліджених зразків меду за вмістом діастази. Вміст гідроксиметилфурфурулу та проліну в досліджуваному меді відповідав міжнародним вимогам. Загальна ф-активність у всіх зразках меду не перевищувала 36 Бк/кг, що підтверджує допустимий рівень радіонуклідів у продукті.

Бойко, Г. А. Визначення відповідності якісних характеристик целюлози із соломи ненаркотичних конопель для одержання паперу / Г. А. Бойко, О. Ф. Богданова, В. В. Оліфірук // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 45-49.

Ця стаття містить результати теоретичних та експериментальних досліджень, спрямованих на отримання целюлози високої якості із соломи технічних ненаркотичних конопель для її подальшого застосування в целюлозно-паперовому виробництві. Для отримання целюлози з кращими якісними показниками досліджено три способи варіння подрібненої соломи ненаркотичних конопель. Розглянуто такі якісні показники: вага, повітропроникність, руйнування зусилля, абсолютний опір продавлюванню. За отриманими експериментальними даними визначено, що кращі якісні властивості целюлози із конопель отримано після окислювального способу варіння.

Кузьміна, Т. О. Визначення фізико-механічних показників якості лляного волокна на основі його оптичних властивостей / Т. О. Кузьміна, М. Б. Єдинович, В. С. Толмачов // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 50-57.

Проаналізовано сучасні засоби визначення основних параметрів луб'яних волокон.

На основі проведеного аналізування сконструйовано та випробувано макетний зразок приладу для визначення фізико-механічних властивостей льоноволокна. Принцип дії приладу

ґрунтується на світлопоглинальній здатності лляного волокна, дає змогу об'єктивно визначати його лінійну щільність, розривне навантаження та гнучкість. Встановлено кореляційний зв'язок між показниками якості волокна та показами приладу на рівні статистичної значущості 0,05.

Чурсіна, Л. А. Комплексне оцінювання якості волокна однодомних сортів конопель та обґрунтування нових сфер їхнього застосування / Л. А. Чурсіна, О. Ф. Богданова, О. С. Забродіна // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 58-63.

У статті проведено комплексне оцінювання якості волокна, отриманого із соломи п'яти селекційних сортів з різними фізико-механічними характеристиками.

Встановлено, що спосіб холодноводного мочіння для отримання найякіснішого волокна з усіх досліджуваних сортів конопель. Доведено, що одержані рівняння регресії дають можливість спрогнозувати споживні властивості конопляних волокон та їхнє функціональне призначення за показниками вхідних характеристик, тобто за діаметром стебел соломи та вмістом лубу в них.

Шугалій, Є. П. Методи оброблення експертної інформації про характеристики завдань в органах державного управління / Є. П. Шугалій, В. І. Пеньківський // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2020. – № 1. – С. 63-69.

У статті досліджено методи оброблення експертної інформації про характеристики завдань в органах державного управління на основі планування експерименту, проведення експертного опитування й аналізування (оброблення) отриманих результатів. В основу вирішення завдань оброблення інформації покладено метод, що ґрунтується на знаходженні власного вектора матриці, координати якого відповідають значенням функції належності експертних даних про характеристики завдань в органах державного управління.

Управління якістю / ДП «Український науково -дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості», ДП «Всеукраїнський державний наукововиробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів». – Київ, 2017. – Виходить щомісяця.

Управління якістю. – 2020. – № 1

Солодка, М. Стисло про головне: аналізуємо та враховуємо новачії / М. Солодка // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 3-13.

Розроблено технічний регламент назв текстильних волокон і відповідного етикетування та маркування вмісту складників сировинного складу текстильних виробів. Розпочато процес впровадження системи фітосанітарної електронної сертифікації ePhyto. Сир «Гуцульська овеча бриндзя» отримав свідоцтво про реєстрацію географічного зазначення. Мінекономіки затвердить 67 форм міжнародних сертифікатів.

Бартош, С. Новий закон скасовує зайві перевірки, але посилює відповідальність у сфері нагляду за нехарчовою продукцією / С. Бартош // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 14-20.

Закон уповноважує органи ринкового нагляду на проведення перевірки характеристик продукції у її виробників лише у разі, якщо є документально підтверджені підстави вважати, що продукція є небезпечною, становить ризик та/або не відповідає встановленим вимогам внаслідок дій чи бездіяльності виробника такої продукції.

Косянчук, В. Немолочні жири у молоці та молочних продуктах / В. Косянчук, О. Бергілевич, П. Шубін // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 21-25.

Фальсифікація молока і молочних продуктів немолочними жирами досліджується за допомогою газової хроматографії. Газова хроматографія є ефективним методом для виявлення сторонніх жирів у молоці та молокопродуктах. Вона також застосовується як офіційний метод для оцінки натуральності коров'ячого молока в ЄС.

Роголь, Г. Конкурентоспроможність і стабільність за ISO 9001: путівник із впровадження. Частина 1 / Г. Роголь // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 26-38.

Вимоги стандарту ISO 9001:2015 є загальними і призначені для застосування в усіх організаціях, незалежно від їхнього типу, розміру і виду продукції. Системи менеджменту якості підходять не тільки великим компаніям, адже це метод управління організацією, що може застосовуватися для підприємств усіх розмірів і до всіх аспектів менеджменту, таких, як маркетинг, продаж та фінансова діяльність.

Лисенко, О. Менеджмент якості в авіакосмічній галузі: тенденції стандартів AS/EN/JISQ 9100 / О. Лисенко // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 39-43.

Рівень сучасних вимог враховує не тільки відповідність до норм стандартів. Організація повинна демонструвати результативність, здатність випускати продукцію і надавати послуги відповідно до потреб споживачів і нормативних правил, в установлені терміни, демонструючи постійне вдосконалення процесів СМЯ, а також поліпшення якості продукції й послуг.

Шабельнік, М. Ощадливе виробництво на харчовому виробництві: приклади оптимізації та економічний ефект. Частина 2 / М. Шабельнік // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 44-51.

Модернізація дозувальних комплексів із фасування готової продукції. Впровадження рекуперації системи вентиляції. Опалення вистійних шаф від тепла печей. Встановлення парогенераторів і теплоутилізаторів на виробничих печах.

Турянчик, В. Закон України "Про безпечність та гігієну кормів": роз'яснення основних положень / В. Турянчик // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 54-63.

Штраф за використання потужностей з виробництва кормів без державної реєстрації становить від 95 979 до 125 190 грн, фізичні особи-підприємці сплачуватимуть від 33 384 до 62 595 грн.

Бурдейна, М. Міжнародні стандарти: огляд актуальних новацій / М. Бурдейна // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 64-69.

Стандарт ASTM C1894 визначає вплив мікробіологічної корозії на бетонні вироби. Стандарт ASTM B1010 підвищить безпеку під час пошуку підземних комунікацій. Стандарт ASA S12.2-2019 спрямований на оцінку рівня шумового забруднення в приміщенні.

Стандарт UL 8800 Ed. 1-2019 містить вказівки щодо систем освітлення для ферм усередині будівель.

Литвинова, Є. Про металоконструкції у розрізі експорту/імпорту / Є. Литвинова // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 70-73.

Близько 15% дверей, вікон та їхніх рам, експортованих з України, виробляється у Білорусії та КНР.

Литвиненко, Т. Миття та дезінфекція холодильного обладнання / Т. Литвиненко // Управління якістю. – 2020. – № 1(25), січ. – С. 74-75.

Зразки заповнення журналів дезінфекції холодильників та розморожування, прибирання й дезінфекції холодильного обладнання.

Управління якістю. – 2020. – № 2

Бартош, Святослав Стисло про головне: аналізуємо та враховуємо новації / С. Бартош // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 4-11.

Набуває чинності низка Технічних регламентів щодо вимог до екодизайну та енергетичного маркування. Мовою реклами в Україні відтепер є виключно українська. Опубліковано проєкт наказу МОЗ щодо інформації про харчові продукти.

Бурдейна, Марина Міжнародні стандарти : огляд актуальних новацій / М. Бурдейна // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 32-35.

Новий стандарт на захист від електростатичного розряду на робочому місці. Оновлено добровільний стандарт на безпечність гаків. Новий стандарт на допомогу користувачам гідравлічних систем.

Годнев, Євгеній Визначасмо ефективність системи менеджменту якості: фінансові та нефінансові показники / Є. Годнев // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 24-31.

За суттю, результативність належить до досягнення цілей підприємства і відображає рівень реалізації стратегії, а ефективність стосується оцінки використання ресурсів підприємства протягом реалізації стратегії.

Захарова, Ксенія Як зберігати технічну документацію та маркувати нехарчові продукти: вимоги законодавства і техрегламентів / К. Захарова // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 12-15.

На відповідність якому технічному регламенту слід проводити оцінку відповідності, якщо вимоги до продукції є у декількох ТР? Хто і де зберігає інформацію та документацію (технічний файл), необхідні для демонстрування відповідності продукції до вимог відповідного ТР?

Касянчук, Вікторія Показники безпеки у виробництві молокопродуктів: періодичність контролю та законодавчі норми / В. Касянчук // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 58-62.

Виробник може встановлювати кращі показники безпеки, але не погіршуючи встановлених на державному рівні. Така ініціатива виробника доцільна, якщо він впевнений у спроможності дотримання високих показників безпеки.

Лисенко, Олександр Застосування FMEA/FMECA: переваги та недоліки, приклад розрахунку, колізії в оцінюванні пріоритетів / О. Лисенко // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 36-46.

Аналіз критичності відмов може ґрунтуватися на імовірності, що відмова здатна призвести до збою системи, або на величині ризиків, пов'язаних із відмовами, або на кількості пріоритетності ризику.

Литвиненко, Тетяна Інструктаж із попередження потрапляння сторонніх предметів до продукції: план-графік та журнал обліку / Т. Литвиненко // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 63-65.

Зразки заповнення плану-графіка проведення інструктажів персоналу та Журналу з інструктажу попередження потрапляння сторонніх предметів до продукції.

Литвинова, Євгенія Експорт вітчизняних гумотехнічних виробів: дайджест найпоширеніших напрямків / Є. Литвинова // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 66-75.

Україна експортує гумові вироби різних типів на ринки понад 90 країн світу.

Наумов, Руслан Споживча упаковка харчової продукції: функції, характеристики, матеріали / Р. Наумов // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 52-57.

Під час вибору пакувальних матеріалів обов'язково слід аналізувати можливість впливу харчового продукту (наприклад, олійних продуктів, молока тощо) на пакувальний матеріал та можливість міграції хімічних забруднювачів безпосередньо до харчового продукту.

Пухальська, Наталія Санітарія та гігієна на харчових підприємствах: програми-передумови та їхнє документування / Н. Пухальська // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 48-51.

Програми-передумови запроваджуються під конкретну потужність з урахуванням асортименту харчових продуктів, технологічних процесів та специфіки окремої потужності, починаючи з кваліфікації персоналу, особливостей постачання, виробничого сусідства, екології регіону розташування, запланованого споживача та методу споживання тощо.

Роголь, Галина Конкурентоспроможність і стабільність за ISO 9001: путівник із впровадження. Частина 2 / Г. Роголь // Управління якістю. – 2020. – № 2 (26), лют. – С. 16-23.

Першочергове завдання вищого керівництва – забезпечити, аби кожен знав: чого від нього очікують (власну відповідальність), що йому дозволено робити (власні повноваження) та як ці відповідальність і повноваження пов'язані між собою.

Управління якістю. – 2020. – № 3.

Берзіна, С. Переваги екологічної продукції у новаціях системи публічних закупівель / С. Берзіна // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 10–21.

Оновлений Закон замінює вислів: «необхідність застосування заходів із захисту довкілля» на «застосування вимог щодо екологічних характеристик товарів, послуг чи робіт» і вно-сить суттєву конкретику щодо застосування цього положення.

Гевко, А. Оскарження штрафів Держпродспоживслужби у сфері харчової безпеки: судова практика / А. Гевко // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 22–26.

Важливим моментом, на який потрібно звертати увагу під час оскарження штрафів, є те, чи дотримувалися контролери порядку відбору проб та проведення лабораторних досліджень.

Ларін, М. Інкотермс-2020 у запитаннях і відповідях / М. Ларін // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 28–33.

Прийняття нової редакції правил Інкотермс не скасовує чинності попередньої. Таким є загальносвітовий порядок. Не виключення й Україна.

Вовченко, О. Управління емоціями персоналу, або Енергія ефективного менеджменту / О. Вовченко // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 34–40.

Страх не сумісний із творчістю та креативністю. Тому варто спитати своїх підлеглих, чого вони бояться в особистому плані й у сфері роботи. Їхні відповіді можуть дати вам ключі для покращення системи менеджменту загалом та їхніх емоцій зокрема.

Роголь, Г. Конкурентоспроможність і стабільність за ISO 9001: путівник із впровадження. Частина 3 / Г. Роголь // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 41–49.

Документовані дані покликані в необхідних межах демонструвати, хто що повинен робити, де, коли, чому і як. Це не перелік бажань того, що б ви хотіли бачити у власній компанії, а документація організації, яка точно відображає реальні події, що відбулися.

Годнев, Є. Визначаємо ефективність системи менеджменту якості: фінансові та нефінансові показники. Частина 2 / Є. Годнев // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 50–56.

Необхідно розуміти, що найбільш значущий показник у вивченні витрат на якість – сумарні витрати. Якщо вони виявляться замалими, є ризик, що вище керівництво може не зацікавитися дослідженнями витрат.

Чорний, С. Зовнішні аудити в системі затвердження постачальників на підприємстві / С. Чорний // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 58–65.

Якщо підприємством щойно прийнято рішення проводити аудити, є два варіанти.

Доступніший – проводити аудити власними силами. Тоді варто направити відповідальних співробітників на навчання щодо системи

НАССР (чи ISO 22000, FSSC 22000 тощо) та «Рекомендацій щодо проведення аудитів систем менеджменту» (згідно з ISO 19011).

Витратніший – залучити для такої роботи зовнішніх аудиторів, які мають відповідний досвід у цьому напрямку.

Малецька, О. Організація та забезпечення функціонування органу з інспектування за ISO/IES 17020 / О. Малецька // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 66–71.

В ISO/IEC 17020 значна увага приділяється неупередженості, незалежності та конфіденційності у роботі з інспектування. Тому важливо розробити декларації вищого керівництва з цих питань для підтвердження взятого ним на себе зобов'язання.

Нестеренко, В. Система контролю якості "Халяль": стандартизація та сертифікація / В. Нестеренко // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 72–77.

Стандарти халяль (арабський, турецький, індонезійський та малайзійський) між собою дуже схожі, оскільки базуються на законах шариату, але все ж мають деякі відмінності, наприклад, стосовно організації процесу забою тварин, використання харчових добавок або маркування продукції.

Литвиненко, Т. Фіксуємо результати моніторингу стану здоров'я працівників: [харчове виробництво] / Т. Литвиненко // Управління якістю. – 2020. – № 3. – С. 78–79.

Продовжуємо серію публікацій, присвячену різноманітним формам журналів, графіків та чек-листів, які обов'язково стануть у пригоді харчовикам у процесі виробничої діяльності.

ГІДРОЛОГІЯ ТА ГІДРОТЕХНІКА

Водопостачання та водовідведення : виробничо – практичний журнал / ред. О. Мудрий. – Київ : [б. В.], 2008. – виходить раз на два місяці.

Водопостачання та водовідведення. – 2020. – № 1.

Полищук, А. А. Нефтепродукты (часть 2): биодegradация, методы очистки / А. А. Полищук // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 1, лют. – С. 11-17.

Нефтепродукты в воде водоемов находятся в различных миграционных формах – растворенной, эмульгированной, сорбированной на взвешенных частицах и донных отложениях, в виде пленки на поверхности воды. В момент поступления основная масса нефтепродуктов сосредоточена в пленке. Затем происходит постепенное перераспределение в другие формы, при этом в растворенную форму переходят в основном низкомолекулярные ароматические углеводороды, обладающие более высокой растворимостью.

Польщук, А. А. О выполнении ДСанПиНа 2.2.4-171-10 и обустройстве лабораторий / А. А. Польщук // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 1, лют. – С. 18-25.

Для выполнения требований ДСанПиН 2.2.4-171-10 водоканалам Украины необходима закупка новых приборов, оборудования, мебели, специфических реактивов и лабораторной посуды, прокладка коммуникаций и оборудование рабочих мест, увеличение количества сотрудников высококвалифицированными специалистами, увеличение текущего финансирования для расширения возможностей лабораторий с целью выполнения производственного контроля качества питьевой воды.

Грицина, О. О. MOVING BED BIOFILM REACTOR - перспективи очищення муніципальних стічних вод України / О. О. Грицина, О. В. Польщук // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 1, лют. – С. 26-31.

Згідно з національною доповіддю «Цілі сталого розвитку: Україна», підготовленою Міністерством економічного розвитку та торгівлі України спільно з представництвом ООН в Україні, поставлена ціль №6 «Чиста вода та належні санітарні умови».

Прейден, А. Опыт Грузии / А. Прейден // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 1, лют. – С. 38-43.

Гнат, В. Консалтинг водоканалу: як "точки болю" перетворити в "точки росту" / В. Гнат // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 1, лют. – С. 49-51.

Шаляпіна, Т. С. Знешкодження вентиляційних викидів каналізаційних насосних станцій та очисних споруд /

Т. С. Шалапіна // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 1, лют. – С. 54-57.

Більшість каналізаційних насосних станцій (КНС) та локальних очисних споруд (ЛОС), які знаходяться в експлуатації, були побудовані та введені в експлуатацію ще у 60-70 роках минулого тисячоліття. На сьогоднішній день ці КНС та ЛОС не тільки морально і технічно застаріли, але і практично відпрацювали свій робочий ресурс. Крім того, на багатьох очисних спорудах та КНС практично відсутнє будь-яке обладнання для очищення повітря, яке викидається назовні. Такий стан речей призводить до високих темпів забруднення навколишнього середовища хвороботворними мікроорганізмами та шкідливими речовинами з неприємним запахом (НПВ), що згубно впливають на екологію та здоров'я населення.

Досвід WILo. Занурювальні мішалки на очисних спорудах // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 1, лют. – С. 62-64.

Водопостачання та водовідведення. – 2020. – № 2.

Залєвська, Г. Міністерство розвитку громад та територій України щодо питань питного водопостачання / Г. Залєвська // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 11-14.

Дані стосовно джерел питного водопостачання, стану систем питного водопостачання і водовідведення, якості питної води, впливу стічних вод, які скидаються у водойми, на довкілля, результати державного санітарного нагляду за системами питного водопостачання.

Кобилянський, В. Я. Коронавірус та плани безпеки води / В. Я. Кобилянський // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 14-23.

Кравченко, В. А. Якість питної води та стан лабораторій в Україні / В. А. Кравченко, О. В. Кравченко, О. С. Панченко // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 23-27.

Кремь В. О. Технологія хлорування води амонізацією. Досвід впровадження КП "Кременчукводоканал" / В. О. Кремь, О. В. Маршева, О. А. Тупігіна, Р. В. Міхеєв // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 27-33.

Карелін, С. П. Законодавчі проблеми щодо якості питної води та стоків в Україні / С. П. Карелін, Ф. А. Леусенко // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 33-38.

В статті розглянуті основні проблеми, через які більшість очисних споруд є непрацюючими в Україні.

Митченко, Т. Е. О качестве питьевой воды в точке потребления / Т. Е. Митченко, Е. Д. Дрикер, С. Л. Василюк // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 38-43.

Цветкова, А. Чому не працюють державні санітарні правила та норми щодо якості питної води в Україні / А. Цветкова // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 43-46.

Поляков, В. Р. Приклад впроваджень сучасних технологій водопідготовки для малих водоканалів / В. Р. Поляков // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 46-49.

Полищук, А. А. Метрология и представление результатов измерений / А. А. Полищук, Т. Н. Мозолевская // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 49-58.

Бачинський В. В. Станція перекачування стічних вод із сепарацією твердих тіл типу TSC / В. В. Бачинський // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 58-62.

Очищення води з Дніпра: основні проблеми та сучасний підхід до їх вирішення // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 64-68

Противовірусна дія короткохвильового УФ випромінювання // Водопостачання. Водовідведення. – 2020. – № 2, квіт. – С. 68-71.